

Zafer Doruk

Kimselere Yâr
Olmayan Kuşlar

Öykü

İÇİNDEKİLER

Gül Budama Zamanı	7
Süslü Kadir	15
Tabut	21
Uçurtmalar ve Bilyeler Kralı	27
Bunların Hepsi Hikâye	35
Demkeş	41
Bu Gecemi Sana Ayırdım	49
Yol Arkadaşları	53
Yusuf Lâçin	61
Kuş	69
Karanlık	75

Gül Budama Zamanı

Boz benekli, beyaz bir kedi, ağacın dibinde gözüne kestirdiği serçelere doğru ilerliyor. Umut, avuçlarını birbirine vurarak bütün işi berbat ediyor. Serçeler dutun dallarına doğru havalanırken kedi donup kalıyor.

Anne, her zamanki gibi kapının eşiğine oturmuş, sokağın köşesine bakıyor. Komşu kadın, bahçesindeki gülleri buduyor. İşine ara verip anneye, “Gül budama zamanı, komşu,” diyor. “Budadın mı tas tas açıyor mübarekler!”

Anne dalgın, gülümsüyor. Umut’u yanı başında görünce kalkıyor, içeri giriyor. Umut acıkmış. Ekmeğin arasına salça sürüp veriyor, “Açlığını bastırır bu,” diyor. “Akşama mahlûta çorbası yapacağım. Yanında da patates kızartması. Seversin.”

Umut, ekmeğini ısırarak sokağa çıkıyor, annesi arkasından yetişip ceketini giydiriyor. “Üşürsün,” diyor, “akşamları hava birden soğuyor.”

Çerkez Dayı damda, asmalı çardakta güneşleniyor.

“Tatlıcı Hasan’ın oğlu, baban gelmedi mi?”

“Gelmedi!”

“Tatlıları bitirseydi gelirdi. Bizim Özgür sıpası da gelmedi. Gözlerimi doktora baktıracaktı!”

Umut, annesinin her zamanki yanıtını yineliyor: “İşi çıkmıştır, Çerkez Dayı, görürsem söylerim!”

Çerkez Dayı seviniyor, dişsiz damağıyla bebekler gibi gülüyor.

İmamın kızı, babası camiye gidince saçını başını açmış, kasetçaları pencerenin önüne koymuş, Ferdi Tayfur dinliyor. Oğlanın biri sokağın bir başından öbür başına gidip geliyor, saçını parmaklarıyla tarıyor, bakışlarıyla kızın gözlerinin içini süzüyor. Kız, “Ablası, hadi kurban olayım,” diyor Umut’u görünce, “bana Bakkal Samet’ten bir Bade gazozu alıversen? İçim yanıyor!”

Annesi, “Bu kız delinin teki, gönderdiği her yere gitme sakın!” dese de Umut tatlı dilli ablayı kırmıyor, parayı alıp koşuyor. Bakkal Samet gazozu dolaptan çıkarırken muzipçe sırtıyor: “Zeliha’ya mı?”

Umut seslenmiyor, Samet içini çekiyor, “Aah, ah!” diyor. “Keşke beni de çağırıp, Samet bana bir gazoz getiriver, dese, ah!”

Umut kapıdan çıkarken, “Seni Zeliha ablaya söyleyeceğim,” diyor ama söylemiyor. Babasının, “Laf getirip götürmek bize yakışmaz, babam!” dediğini anımsıyor.

Zeliha’ya paranın üstüyle gazozu uzatıyor.

“Üstü sende kalsın, ablam!”

“İstemez.”

“Al ablam, al!”

Eskici Cafer’in oğlu, “Yarın Amerikan mahallesine gidiyoruz muyuz, Umut?” diye sesleniyor.

İncirlik Üssü’nde görevli Amerikalı subaylar oturduğu için gecekondulu çocukların gözünde orası Amerikan mahallesidir. Boşboşçular seyyar tablalarıyla o sokaklarda dolaşarak Amerikalıların kullanılmış giysilerini, oyuncaklarını,

şişelerini, *Playboy* dergilerini toplayıp Amerikan Pazarı'nda satarlar. Çöp bidonlarına atılmış eski oyuncaklarla giysileri de Umut'un arkadaşları toplar. Büyükler, Amerikan malının kolay eskimediğini söylerler. Umut'un babası onları ayıplar, Umut'u da sık sık uyarır, "Sakın ha babam, tenezzül etmeyeyim sen böyle şeylere!" der.

O; grev, sendika, hak, hukuk gibi bir şeylerden söz eder. Karısı, "Başına bela alacaksın, işinden olacaksın," diye yakındığında, "Susup senin dizinin dibinde mi oturayım, hanım? Peki, biz ne olacağız, geleceğimiz ne olacak?" der. Umut hep merak eder. Gelecek nasıl bir şeydir, nasıl gelecektir, onlar için ne getirecektir? Babası kimi günler bağıra çağıra yürüyen öfkeli kalabalıkların arasına katılır. Umut'u hafta sonları sendikanın çay bahçesine, Rıza Amca'nın tatlıcı dükkânına götürür. Yılmaz Güney'i çok sever, hiçbir filmini kaçırmaz. Evin duvarlarını onun afişleriyle, fotoğraflarıyla donatmıştır. Kendisini de Yılmaz Güney'e benzettikleri için gurur duyar. *Esmer, dal gibi adam, insana güven veren sıcak bir bakışı vardır.* "Babam benim!" der Umut'a. "Babam!"

O gün, babası ikinci gölgeleri avlulardan sokağa inerken geldi. Bisikletini çeşmenin yanında ayaklığı üstüne aldıktan sonra tahta merdivenleri sessizce çıkıp damdaki asmalı çardağa oturdu. Annesi onun kışını da bilirdi, baharını da. Sıkıntılı anlarında dinsin, durulsun, eskisi gibi ışıklı baksın diye beklerdi. Bir şeylerin ters gittiğini Umut da bilirdi, böyle anlarda bisiklete dokunmazdı. Babasından duymuştu: "Bu bisiklet benim elim kolumdur, hanım."

Babasına zarar gelsin istemezdi.

O gün arkadaşları sokakta bisiklet sürerken Umut damın ucundan onları izledi. Büyüklerin bisikletini sürenler, boyları

yetişmediği için seleye oturmuyor, bellerini koşucular gibi sağa sola kıvrarak pedal çeviriyorlardı.

Sofradaydılar. Babası işten atıldığını söylerken Umut'un gözü bisiklete ilişti. Sınıfta tek ayak üzerinde bekleme cezası almış arkadaşlarından biri gibi duruyordu.

Bir sabah kalktıklarında babası yoktu. Bisiklet de yoktu. Umut akşam yine damda bisikletli çocukları izlerken babasının camekânlı bir tablayı sürerek geldiğini gördü. O günden sonra babası "Tatlıcı Hasan"; o da "Tatlıcı Hasan'ın oğlu" ydu. Babasının upuzun gölgesi ikinci güneşinin solgun ışığına bata çıka sokağın başında görününce koşup önce tatlı tepsisine bakardı. Tepsi boşsa babası neşeli olurdu. Güvercinler Umut'un yüreğinden havalanır, kasnaklı uçurtmalar sevincine katılıp gerdan kırardı.

Bulutların şehrin üstüne kapkara çöktüğü yağmurlu bir eylül sabahı, babası televizyonu açmış, "Susun, Silahlı Kuvvetler'in bildirisi okunuyor!" demişti. Dikkatle dinlemişlerdi. Omuzları apoletli, bol yıldızlı generaller çıkmıştı. Çocuk önce sevinmişti: "Baba, bugün bayram mı?"

Bayram olsaydı susmazdı babası. Gülümseyerek, "Evet," derdi. "Bugün bayram!" İşe gitmeyeceği için neşeli olurdu. "Bu adamın yüzü iyi haberlere yakışıyor, Adanalı hemşerim benim!" dediği haber sunucusu da bu kadar üzüntülü olmazdı. Yok. Bayram değildi. Daha gün doğmadan sokağa neşeli türküler dinleten fırıncının radyosundan o sabah kahramanlık türküleri duyuluyordu. Yağmur bir diniyor, bir hızlanıyordu.